

Pdp 377/2020

DELOVNO SODIŠČE V MARIBORU
Oddelek na Ptuju
Prejeto neposredno - po pošti (navar. 10)

priporočen 09-12-2020 v _____ izvodih
z (s) _____ prilogami. Poslano po pošti
priporočeno na recepciji dne _____

REPUBLIKA SLOVENIJA
VIŠJE DELOVNO
IN SOCIALNO SODIŠČE

Pd 8 / 2018-51

št. R _____

Pisanje je taksrano z (s) _____
v kolkh.

EUR
Podpis pristojnega
delavca sodišča
[Signature]

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Odvetnica
Helena Polič Kosi

Prejeto	10. 12. 2020

Višje delovno in socialno sodišče je v senatu, ki so ga sestavljale višje sodnice dr. Martina Šetinc Tekavec kot predsednica in Silva Donko ter mag. Tanja Pustovrh Pirnat kot članici,

v individualnem delovnem sporu tožeče stranke:

jo zastopa

zaradi uveljavljanja pravic iz delovnega razmerja - krajši delovni čas,

o pritožbi tožene stranke zoper sodbo Delovnega sodišča v Mariboru, Zunanji oddelek na Ptuj, Pd 8/2018 z dne 10. 7. 2018,

na seji 24. novembra 2020

RAZSODILO:

- I. Pritožbi se delno ugodi in se izpodbijani del sodbe (II. točka izreka) delno spremeni tako, da se stroški postopka, ki jih je tožena stranka dolžna povrniti tožnici, znižajo na 716,55 EUR (namesto zneska 800,16 EUR).
- II. V ostalem se pritožba zavrne in se potrdi izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje (I. točka izreka v delu, ki se nanaša ugoditev tožbenemu zahtevku, da je tožena stranka dolžna tožnici omogočiti delo od ponedeljka do srede 8 ur dnevno).
- III. Tožnica je dolžna toženi stranki povrniti stroške pritožbe v znesku 56,00 EUR v 15 dneh od vročitve sodbe, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi od prvega dne po poteku paricijskega roka do plačila.
- IV. Tožena stranka je dolžna tožnici povrniti stroške revizije v znesku 336,00 EUR v 15 dneh od vročitve sodbe, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi od prvega dne po poteku paricijskega roka do plačila.

OBRAZLOŽITEV:

1. Sodišče prve stopnje je razsodilo, da je tožena stranka dolžna tožnici za čas uveljavljanja pravice do dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva, to je najmanj do 31. 1. 2019, omogočiti delo od ponedeljka do srede 8 ur dnevno in ji za ta čas ponuditi v podpis aneks k pogodbi o zaposlitvi št. 279/POZ 1-2018 z dne 8. 1. 2018. Odločilo je, da je tožena stranka dolžna tožnici povrniti stroške postopka v znesku 800,16 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti dalje do plačila.
2. Zoper sodbo se pritožuje tožena stranka iz vseh pritožbenih razlogov po prvem odstavku 338. člena ZPP. Pritožbenemu sodišču predlaga, da izpodbijano sodbo spremeni tako, da tožbeni zahtevek v celoti zavrne, tožnici pa naloži povrnitev stroškov postopka. Navaja, da se je sodišče prve stopnje pri odločanju oprlo le na izpovedi strank, ni pa presojalo ostalih dokazov in upoštevalo navedb tožene stranke ter listin, ki jih je priložila. Nasprotuje zaključku sodišča, da tožena stranka ni utemeljila svoje odločitve o predlagani prerazporeditvi krajšega delovnega časa. Tožena stranka je bila prikrajšana pri uresničevanju pravice do

kontradiktornosti. Zaradi takšnega postopanja sodišča sta podani absolutni bistveni kršitvi določb postopka iz 8. in 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP ter relativni bistveni kršitvi določb iz prvega odstavka 339. člena ZPP v zvezi s 5. in 8. členom ZPP. Tožnici je ponudila sklenitev aneksa za opravljanje 24-urne tedenske delovne obveznosti, ki bi bila razporejena na pet delovnih dni v tednu. S predlagano prerazporeditvijo delovnega časa na tri delovne dni v tednu se tožena stranka ne strinja. Tožnica ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, po kateri je delovni čas razporejen na pet delovnih dni v tednu. Predlagana sprememba razporeditve delovnega časa, upošteva potrebe delovnega procesa, ni mogoča. Iz določbe tretjega odstavka 148. člena Zakona o delovnih razmerjih ne izhaja iztožljivost predloga delavke za prerazporeditev delovnega časa. Predpisana je zgolj pisna utemeljitev odločitve delodajalca. To zavezo je tožena stranka izpolnila v dopisih. Sicer pa je delodajalec tisti, ki organizira in spreminja delovni proces. Razporejanje delovnega časa je v izključni pristojnosti delodajalca in ne sodišča. Sodišče je z odločitvijo onemogočilo toženi stranki, da organizira delovni proces. Tožena stranka je bila dolžna tožnici omogočiti le pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega, ne pa prerazporeditve delovnega časa na tri dni tedensko, ki bi negativno učinkovala na delovni proces pri toženi stranki. V postopku na prvi stopnji je dokazovala, da je bil obseg del in nalog tožnice na delovnem mestu bistveno širši, kot ga povzema tožnica. Pri delu tožnica ni bila povsem samostojna in se je morala redno usklajevati in dogovarjati z zaposlenimi pri toženi stranki ter zunanji izvajalci. Pri toženi stranki nima nihče razporejenega delovnega časa na tri dni v tednu. Sodišče je prezrlo del izpovedi direktorja tožene stranke, da delo tožnice zaradi njene odsotnosti po vrnitvi s porodniškega dopusta ne poteka tako, kot bi moralo. Prav tako je tožena stranka dokazovala obseg zadolžitev zaposlenih in tožnice, ki se med letom lahko poveča, ter način opravljanja teh zadolžitev. Z izpovedjo zakonitega zastopnika in listinami je dokazala, da bi predlagana razporeditev delovnega časa imela negativni učinek na delovni proces. Izpodbija odločitev o stroških postopka, saj je sodišče priznalo tožnici stroške pripravljalnih vlog z dne 15. 6. 2018 in 28. 6. 2018, ki nista bili potrebni v tem sporu in sta podani v nasprotju s pozivom sodišča z dne 26. 4. 2018.

3. Tožnica v odgovoru na pritožbo predlaga njeno zavrnitev.
4. Pritožba je delno utemeljena.
5. V tej zadevi je pritožbeno sodišče o pritožbi zoper sodbo sodišča prve stopnje že odločalo. S sodbo Pdp 908/2018 z dne 11. 4. 2019 je pritožbi ugodilo in spremenilo izpodbijano sodbo tako, da je v celoti zavrnilo tožbeni zahtevek tožnice, da ji tožena stranka za čas uveljavljanja pravice do dela s krajšim delovnim časom 24 ur tedensko zaradi starševstva, to je najmanj do 31. 1. 2019, omogoči delo od ponedeljka do srede 8 ur dnevno, in ji za ta čas ponudi v podpis

aneks k pogodbi o zaposlitvi, ter tožnici naložilo, da toženi stranki povrne stroške postopka v znesku 785,38 EUR in stroške pritožbe v znesku 280,00 EUR. Na revizijo tožnice je Vrhovno sodišče Republike Slovenije s sklepom VIII Ips 86/2019 z dne 30. 6. 2020 delno razveljavilo sodbo pritožbenega sodišča glede odločitve o zavrnitvi tožbenega zahtevka, da je tožena stranka dolžna tožnici omogočiti delo od ponedeljka do srede 8 ur dnevno, in zadevo v tem obsegu vrnilo temu sodišču v novo sojenje, s sodbo pa je v preostalem delu revizijo zavrnilo, to je potrdilo pravilnost sodbe pritožbenega sodišča glede odločitve o zavrnitvi zahtevka za ponudbo aneksa k pogodbi o zaposlitvi. Odločitev o stroških revizijskega postopka je pridržalo za končno odločbo.

6. Pritožbeno sodišče je ponovno preizkusilo izpodbijani del sodbe v mejah uveljavljenih pritožbenih razlogov, po uradni dolžnosti pa pazilo na absolutne bistvene kršitve določb pravnega postopka, naštetih v drugem odstavku 350. člena Zakona o pravdnem postopku (Ur. l. RS, št. 26/99 in nasl. - ZPP), in na pravilno uporabo materialnega prava. Bistvenih kršitev določb pravnega postopka, na katere pazi po uradni dolžnosti, ni ugotovilo.
7. Tožena stranka sodišču prve stopnje neutemeljeno očita bistveno kršitev določb pravnega postopka iz 14. točke drugega odstavka 339. člena ZPP, ki je podana v primeru, če ima izpodbijana sodba pomanjkljivosti, zaradi katerih se ne more preizkusiti. Izpodbijani del sodbe takšnih pomanjkljivosti nima, saj vsebuje jasne razloge, ki omogočajo njen preizkus.
8. Pritožba nasprotuje dokaznim zaključkom sodišča, ker se je pri odločitvi oprlo izključno na izpovedi strank, ni pa upoštevalo ostalih izvedenih dokazov, in je posledično dokaze ocenilo v nasprotju z 8. členom ZPP. Dokazni oceni sodišča prve stopnje ni mogoče očitati kršitve načela proste presoje. Sodišče je utemeljenost zahtevka tožnice za razporeditev krajšega delovnega časa presojalo celovito, z vidika zatrjevanih potreb tožnice, kot tudi z vidika ugovorov tožene stranke, da potrebe delovnega procesa predlagane prerazporeditve delovnega časa niso omogočale. Dokazna ocena je jasna, celovita in prepričljiva ter odgovarja tudi na vse ugovore tožene stranke. Sodišče je vse navedbe, ki jih izpostavlja tožena stranka, upoštevalo, vendar je na njihovi podlagi sprejelo dokazno oceno, s katero se tožena stranka očitno ne strinja, kar pa ne predstavlja očitane relativne bistvene kršitve določb postopka. S takšnim postopanjem sodišča prve stopnje toženi stranki ni bila kršena pravica do sodelovanja v postopku oziroma pravica do izjavljanja in kontradiktornosti iz 5. člena ZPP niti ni podana bistvena kršitev določb postopka iz 8. točke drugega odstavka 339. člena ZPP.
9. Iz dejanskih ugotovitev sodišča prve stopnje izhaja, da je imela tožnica s toženo stranko sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas na delovnem mestu

konservator restavrator za polni delovni čas. Pri toženi stranki predstavlja polni delovni čas 40 ur tedensko, delovni čas pa je enakomerno porazdeljen na pet dni v tednu po osem ur dnevno. Tožnica je na toženo stranko naslovila več zahtev, zadnjo 16. 2. 2018, v kateri je zahtevala opravljanje dela s krajšim delovnim časom 24 ur tedensko, in sicer osem ur dnevno od ponedeljka do srede. Tožnica je bila do dela s krajšim delovnim časom upravičena na podlagi 50. člena Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Ur. l. RS, št. 26/2014 in nasl. - ZSDP- 1) zaradi nege in varstva otroka do tretjega leta starosti. Tožena stranka njeni zahtevi ni ugodila, ampak ji je ponudila opravljanje dela s krajšim delovnim časom 24 ur tedensko tako, da bi tožnica delala štiri dni po pet ur in en dan po štiri ure, česar pa tožnica ni sprejela. Tožnica je svojo zahtevo utemeljevala s tem, da njen partner živi v Ljubljani, tako da bi se ji z razporeditvijo delovnega časa, kot jo je predlagala, omogočilo skupno družinsko življenje v četrtek in petek. Zatrjevala je še, da na strani tožene stranke ni ovir, da bi bil delovni proces organiziran na predlagani način, kar je ugotovilo tudi sodišče prve stopnje.

10. Sodišče prve stopnje je ugotavljalo dejstva v zvezi s predlagano spremembo razporeditve delovnega časa tako glede potreb tožnice kot tudi glede potreb tožene stranke in zaključilo, da predlagana razporeditev delovnega časa za toženo stranko ne pomeni nikakršnega posega v organizacijo delovnega procesa. Ob ugotovitvah, da narava dela konservatorke restavratorke omogoča, da tožnica svoje delo opravi v prvih treh dneh v tednu in da ni nujna njena prisotnost na delu vsak dan v tednu, je sodišče prve stopnje tožničinemu zahtevku za prerazporeditev krajšega delovnega časa na tri delovne dni v tednu ugodilo.
11. Po 182. členu Zakona o delovnih razmerjih (Ur. l. RS, št. 21/2013 in nasl. - ZDR- 1) imajo delavci zaradi nosečnosti in starševstva pravico do posebnega varstva v delovnem razmerju. V primeru spora v zvezi z uveljavljanjem posebnega varstva zaradi nosečnosti in starševstva po tem zakonu, je dokazno breme na strani delodajalca, delodajalec pa mora sicer delavcem omogočiti lažje usklajevanje družinskih in poklicnih obveznosti. 182. člen ZDR-1 predvideva privilegirano obravnavo delavcev, če ti uveljavljajo pravice iz naslova starševstva. Po stališču Vrhovnega sodišča RS v sklepu VIII Ips 86/2019 se določbe tretjega odstavka 148. člena ZDR-1 ne sme razlagati prvenstveno v korist delodajalca na tak način, da ima ta praktično neomejeno avtonomijo pri odločitvi, kako bo razporedil delovni čas delavca, ko ta v zvezi s pravico do krajšega delovnega časa v skladu s prvim odstavkom 50. člena ZSDP-1 uveljavlja prerazporeditev delovnega časa. Odločitev tožene stranke o razporeditvi delovnega časa po tretjem odstavku 148. člena ZDR-1 mora biti tudi vsebinsko utemeljena ob upoštevanju pravice delavca iz naslova starševskega varstva do krajšega delovnega časa in do lažjega usklajevanja njegovih družinskih in poklicnih obveznosti na eni strani in pravice delodajalca do čim bolj nemotenega organiziranja delovnega procesa na drugi strani. Pri tem ima v izhodiščnem položaju pravica delavca do starševskega

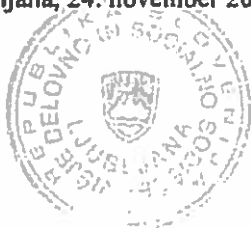
varstva prednost pred delodajalčevo svobodno gospodarsko pobudo, kar izhaja iz določbe 182. člena ZDR-1. Glede na navedeno je neutemeljen pritožbeni očitok, da iz določb ZDR-1 ne izhaja iztožljivost predloga tožnice za prerazporeditev delovnega časa v času uveljavljanja pravic iz starševstva.

12. Glede nepravnomočnega dela odločitve sodišča prve stopnje je sodišče prve stopnje pravilno in popolno ugotovilo vsa odločilna dejstva. Tožena stranka v pritožbi izpostavlja, da sodišče ni povzelo njenih trditev o tem, da obseg dela in nalog na delovnem mestu konservator-restavrator večji, kot ga povzema tožnica, da se mora tožnica pri svojem delu usklajevati in dogovarjati z drugimi zaposlenimi pri toženi stranki, da šteje celoten delovni kolektiv 33 zaposlenih, enota v Ormožu pa le štiri zaposlene in da se je organizacija dela spreminjala zaradi potreb delovnega procesa. Tudi če vse navedeno drži, to za rešitev predmetnega spora ni ključno. Bistveno je, da tožena stranka ni dokazala, da bi bila prisotnost tožnice na delovnem mestu ob četrkih in petkih nujna za zagotovitev oziroma organizacijo delovnega procesa v spornem obdobju. Tega ne dokazuje izpoved direktorja tožene stranke, da je želel in načrtoval spremembo načina dela zaradi možnosti povečanega obsega dela in da je opis del in nalog tožnice širši glede na obseg dela, ki ga je načrtoval. Navedbe, da bi se morali ostali zaposleni prilagoditi tožnici, direktor tožene stranke ni z ničimer utemeljil. Sodišče je po drugi strani pravilno izpostavilo izpoved tožnice, da je bila pri delu v pretežni meri samostojna in je njeno delo potekalo individualno. Tožnica bi morala sodelovati pri prevzemu arhivskega gradiva, vendar ni bila k temu še nikoli pozvana in to gradivo prevzemajo kustosi brez sodelovanja konservatorjev. Sodišče ni ugotovilo, da delovni proces ne bi mogel potekati oziroma da bi bil znatno oviran zaradi dvodnevne odsotnosti tožnice z dela. Zato tudi okoliščina, da je bila tožnica v času po vrnitvi s porodniškega dopusta na delu prisotna le od konca februarja do začetka junija 2018, ne dokazuje, da bi bil delovni proces nesorazmerno otežen, če bi bila tožnica odsotna z dela ob četrkih in petkih. Ob upoštevanju navedenega se pritožbeno sodišče strinja s presojo sodišča prve stopnje, da tožena stranka ni dokazala, da bi predlagana prerazporeditev krajšega delovnega časa na tri delovne dneve v tednu povzročila negativne učinke pri organiziranju delovnega procesa, ki bi bili nesorazmerni v primerjavi z družinskimi obveznostmi tožnice.
13. Sodišče prve stopnje je za tretjo in četrto pripravljalno vlogo tožnici priznalo 150 in 100 točk po tar. št. 15/2 Odvetniške tarife (OT, Ur. l. RS, št. 2/2015). Tožena stranka v pritožbi utemeljeno uveljavlja, da sta bili tretja in četrta pripravljalna vloga dani v nasprotju s pozivom sodišča z dne 26. 4. 2018, pri čemer ne vsebujeta novih dokaznih predlogov. V tem delu je torej pritožba utemeljena, kot potrebni strošek postopka je namreč treba tožnici priznati nagrado za obrazložena dopisa v višini 2 x 50 oziroma 100 točk (tar. št. 93/3 OT). Posledično je treba odmerjeno nagrado zmanjšati za 150 točk oziroma glede na

vrednost točke v času odločanja sodišča prve stopnje (0,459 EUR) na znesek 568,84 EUR. Tožnica ni uspela samo s sorazmerno majhnim delom svojega zahtevka (izstavitev aneksa k pogodbi o zaposlitvi), pa zaradi tega dela niso nastali posebni stroški. Ob upoštevanju tretjega odstavka 154. člena ZPP je bilo treba II. točko izreka sodbe delno spremeniti tako, da se stroški, ki jih je tožena stranka dolžna povrniti tožnici, znižajo za 83,61 EUR, to je na znesek 716,55 EUR, v primeru zamude skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

- ~~14. Ker je sodišče prve stopnje na pravilno in popolno ugotovljeno dejansko stanje delno zmotno uporabilo materialno pravo, je pritožbeno sodišče pritožbi delno ugodilo in na podlagi pete alineje 358. člena ZPP delno spremenilo II. točko izreka sodbe tako, da je tožena stranka dolžna tožnici povrniti stroške postopka v višini 716,55 EUR. V preostalem pa je pritožbo v zavrnilo kot neutemeljeno in v skladu s 353. členom ZPP potrdilo nespremenjeni izpodbijani del sodbe sodišča prve stopnje, to je v delu, v katerem izpodbija odločitev sodišča prve stopnje, da je tožena stranka dolžna tožeči stranki omogočiti delo od ponedeljka do srede 8 ur dnevno, saj niso podani uveljavljani pritožbeni razlogi niti razlogi, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti.~~
15. Tožena stranka je s pritožbo delno uspela, zato ji je tožnica skladno z drugim odstavkom 154. člena in drugim odstavkom 165. člena ZPP dolžna povrniti sorazmerni del stroškov pritožbenega postopka glede na uspeh s pritožbo. Pritožbeno sodišče je upoštevalje OT tožnici priznalo nagrado za pritožbo v višini 375 točk, 2 % materialnih stroškov, povečano za 22 % DDV, kar ob vrednosti odvetniške točke 0,60 EUR po OT (Ur. l. RS, št. 22/2019) znaša skupaj 280,00 EUR. Tožena stranka je uspela s pritožbo v deležu 20 %, zato ji je tožnica dolžna povrniti pritožbene stroške v znesku 56,00 EUR.
16. Skladno s tretjim odstavkom 154. člena in drugim odstavkom 165. člena ZPP je tožena stranka dolžna tožnici povrniti tudi stroške revizije. Pritožbeno sodišče je tožnici priznalo nagrado za revizijo v višini 450 točk, 2 % materialnih stroškov, povečano za 22 % DDV, kar ob vrednosti odvetniške točke 0,60 EUR znaša skupaj 336,00 EUR.

Ljubljana, 24. november 2020

Predsednica senata:

dr. Martina Šetinc Tekavec
SODNIK

Pravilnost odpravka potrjuje
Vodja pisarnice oddelka

